

# Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.08.1960, sp. zn. 8 Tz 6/60, ECLI:CZ:NS:1960:8.TZ.6.1960.1

**Číslo:** 55/1960

**Právní věta:** Ustanovení § 76 odst. 4 tr. zák. vyžaduje opatření zdroje příjmů u pachatele, nikoliv u někoho jiného. Pokud se proto pachatel ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví sám neobohatí, nemůže se dopustit rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví výdělečně ve smyslu § 245 odst. 2 písm. a) tr. zák. Účastenství obžalovaného na trestné činnosti vedoucího výkupního skladu by bylo možno jinak posoudit jako spolupachatelství, avšak vzhledem k tomu, že obžalovaný svým účastenstvím umožňoval, aby se vedoucí skladu obohacoval ke škodě majetku výkupního podniku po výdělečném způsobu, nutno trestnou činnost obžalovaného posoudit jako pomoc k trestnému činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák.

**Soud:** Nejvyšší soud ČSSR

**Datum rozhodnutí:** 30.08.1960

**Spisová značka:** 8 Tz 6/60

**Číslo rozhodnutí:** 55

**Číslo sešitu:** 10

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Okolnosti přitěžující, Pomoc, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Výdělečně

**Předpisy:** 86/1950 Sb. § 7

§ 135

§ 136

§ 138

§ 24

§ 245 64/1956 Sb. § 2

§ 25

§ 293

§ 76

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

Č. 55/1960 sb. rozh.

Ustanovení § 76 odst. 4 tr. zák. vyžaduje opatření zdroje příjmů u pachatele, nikoliv u někoho jiného. Pokud se proto pachatel ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví sám neobohatí, nemůže se dopustit rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví výdělečně ve smyslu § 245 odst. 2 písm. a) tr. zák.

Účastenství obžalovaného na trestné činnosti vedoucího výkupního skladu by bylo možno jinak posoudit jako spolupachatelství, avšak vzhledem k tomu, že obžalovaný svým účastenstvím umožňoval, aby se vedoucí skladu obohacoval ke škodě majetku výkupního podniku po výtěžném způsobu, nutno trestnou činnost obžalovaného posoudit jako pomoc k trestnému činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 30. srpna 1960 - 8 Tz 6/60)

Obžalovaný v letech 1953 a 1954 po vzájemné dohodě s vedoucím výkupního skladu jako soukromý zemědělec si nechal administrativně propsat dodávku celkem 40 q obilovin, které nedodal, ale ponechal si je pro vlastní potřebu, čímž umožnil, aby se vedoucí skladu obohatil o částku asi 12 000 Kčs ke škodě výkupního podniku a od r. 1957 do r. 1959 ve Švermově jako soukromý zemědělec a později jako člen JZD měl v držení asi o 1 ha orné půdy více, která mu byla přenechána od různých občanů, při čemž změnu držby neohlásil radě MNV, takže nemohla být provedena změna jeho povinných zemědělských výrobků a výtěžky z uvedené plochy si nechal pro sebe.

Lidový soud v Kladně uznal obžalovaného vinným trestnými činy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák. a ohrožení plánování a kontroly plnění plánu podle § 138 odst. 1 tr. zák. a odsoudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody na 3 (tři) roky a k peněžitému trestu ve výši 10 000 Kčs, v případě jeho nedobytnosti k náhradnímu trestu odnětí svobody na 2 (dva) roky. Podle § § 24, 25 tr. zák. soud povolil odsouzenému podmíněný odklad výkonu hlavního trestu odnětí svobody na zkušební dobu 5 (pět) let.

Tento rozsudek nabyl právní moci.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu zrušil rozsudek lidového soudu v Kladně ve výrocích o vině trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák. a o trestu a lidovému soudu v Kladně nařídil, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Předseda Nejvyššího soudu ve stížnosti pro porušení zákona vytkl jednak, že byl nesprávně odložen výkon trestu odnětí svobody převyšujícího dvě léta, jednak, že výrok o vině trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák. není opřen o dostatečná skutková zjištění.

Nejvyšší soud přezkoumal napadený rozsudek i řízení mu předcházející v rozsahu uvedeném v § 293 odst. 1 tr. ř. a shledal, že zákon byl porušen.

Podle § 24 odst. 1 tr. zák. soud odloží podmíněně výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta, má-li vzhledem k předchozímu životu pachatele a k okolnostem případu zato, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu. Vzhledem k tomu, že obžalovanému byl uložen trest odnětí svobody v trvání 3 (tři) let, tedy převyšující dvě léta, nemohl být tento trest podmíněně odložen a podmíněným odkladem výkonu trestu byl porušen zákon v ustanovení § 24 odst. 1 tr. zák.

Podle § 2 odst. 7 tr. ř. soud je povinen shromáždit a provést všechny důkazy nutné pro to, aby všechny okolnosti významné pro posouzení věci byly náležitě objasněny.

Obžalovaný uvedl v administrativním řízení a v hlavním líčení před lidovým soudem na svoji obhajobu, že vedoucí výkupního skladu mu nabídl, že sám obstará nějaké obilí pro něho. Obžalovaný nabídku přijal, obilí, které bylo propsáno jako dodávky na jeho jméno vedoucímu skladu zaplatil a byl přesvědčen, že toto obilí do výkupního skladu skutečně jeho jménem dodal. Peníze za takto propsané

obilí si ponechával vedoucí skladu.

Prověření této obhajoby bylo důležité jednak pro posouzení subjektivní stránky, totiž, zda obžalovaný jednal v úmyslu poškodit majetek výkupního závodu o peníze, které si za propsané, ale ve skutečnosti nedodané obilí ponechával vedoucí skladu, jednak pro posouzení, zda a do jaké míry se takto neoprávněně získanými penězi ke škodě výkupního závodu obohacoval též obžalovaný.

Pokud by obžalovaný byl subjektivně přesvědčen, že vedoucí skladu dodal výkupnímu závodu jeho jménem obilí, které bylo vedoucímu skladu proplaceno, nenaplnil by po stránce subjektivní znaky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Jeho jednání spočívající v tom, že si ponechal obiloviny, které měl dodat jako povinné dodávky, naplnilo by nejvýše znaky trestného činu nesplnění závazku podle § 136 tr. zák., popř. trestného činu poškozování provozu podle § 135 tr. zák., pokud by bylo zjištěno, že těmito nedodávkami byl mařen, nebo ztěžován provoz, anebo rozvoj výkupního závodu.

Pokud by obžalovaný věděl, že vedoucí skladu s jeho souhlasem administrativně propsal dodávky 40 q obilovin na jméno obžalovaného, ač ve skutečnosti toto obilí dodáno nebylo a pokud by tak umožnil, aby se vedoucí skladu ke škodě majetku výkupního podniku neoprávněně a po výdělečném způsobu obohacoval, naplnil by znaky trestného činu pomoci k trestnému činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák., ev. v souběhu s trestným činem nesplnění závazku podle § 136 tr. zák., popř. s trestným činem poškozování provozu podle § 135 tr. zák. Pokud se obžalovaný ke škodě výkupního podniku neobohatí, nemohl se rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. dopustit výdělečně ve smyslu § 245 odst. 2 písm. a) tr. zák. a § 76 odst. 4 tr. zák., ježto § 76 odst. 4 vyžaduje opatření zdroje příjmů u pachatele, nikoliv u spolupachatele, nebo někoho jiného.

I když jeho účastenství na trestné činnosti vedoucího výkupního skladu by bylo možno jinak posoudit jako spolupachatelství, avšak vzhledem k tomu, že obžalovaný svým účastenstvím umožňoval, aby se vedoucí skladu obohacoval ke škodě majetku výkupního podniku po výdělečném způsobu, nutno trestnou činnost obžalovaného posoudit jako pomoc k trestnému činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák.

Posouzení účastenství obžalovaného podle zásad o spolupachatelství jako trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. s přihlédnutím k tomu, že se obžalovaný sám nebohacoval a nespáchal tudíž trestný čin podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. výdělečně, nevystihlo by vyšší nebezpečnost činu obžalovaného pro společnost spočívající v tom, že svojí spoluúčastí umožňoval vedoucímu skladu páchat trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví výdělečně.

Ve věci nebyly provedeny žádné důkazy, které by blíže objasnily účast obžalovaného na trestné činnosti zejména po té stránce, zda a jaký prospěch kromě nesplnění dodávek měl z trestné činnosti vedoucího skladu též obžalovaný.

Povinností lidového soudu bylo, pokud vedoucí skladu nemohl být přímo vyslechnut, opatřit si protokoly o předchozích výsledcích ať již bezpečnostními orgány, anebo revizními orgány ev. pokud by takové protokoly neexistovaly, opatřit si všechny výsledky provedené revize a na podkladě nich si ověřit správnost obhajoby obžalovaného, že sám neměl z trestné činnosti žádný majetkový prospěch a že jeho jediný prospěch spočíval v tom, že nedodal obiloviny na povinné dodávky.

Teprve po takovém došetření mohl lidový soud dospět k správným závěrům o vině a zjistit, kterých trestných činů obžalovaný se dopustil.

Tím, že se rozhodl na základě neúplných skutkových zjištění, porušil soud zákon též v ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř.

Bylo proto nutno vyslovit porušení zákona v rozsahu navrhaném stížností pro porušení zákona, vadné části rozsudku zrušit a vrátit věc v rozsahu zrušení k novému projednání a rozhodnutí.

Pokud by soud při novém projednání věci dospěl k závěru, že účel trestu bude splněn již pohrůzkou trestem, bude muset uložit takový trest odnětí svobody, který je možno podle zákona podmíněně odložit.